

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Postadresse:
Postboks 8059
Dep., 0031 Oslo

Besøksadresse:
Hausmannsgate
23, Oslo

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr.:
987 879 696

DERES REF
200705304-/HEJ

VÅR REF
08/35 iax

DATO
27. februar 2008

Høring om forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven om godkjenningsordning for personer med utenlandsk lærerkompetanse

Vi viser til høringsbrev av 20.12.07.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) er opptatt av at systemer og prosedyrer rundt godkjenningsordninger generelt gjøres enklere og mer effektive, jfr. vår høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet av 26.04.07 om "Godkjenning og godskrivning av høyere utdanning i Norge". Her skriver vi:

"Personer som kommer til Norge med utdanning og yrkeserfaring fra hjemlandet, må enklere og raskere innenfor en fastsatt tidsfrist kunne få denne bakgrunnen vurdert og godkjent slik at de medbrakte kvalifikasjonene kan utnyttes i norsk arbeidsliv."

Forslaget som nå foreligger om endring i forskrift for godkjenningsordning for lærere med utenlandsk lærerkompetanse vil bidra til en forbedring for denne yrkesgruppen med hensyn til enklere og raskere avklaring av medbrakt utdanning.

Utdanningsdirektoratet som sentral godkjenningsinstans

Det framgår av høringsnotatet at Utdanningsdirektoratet siden 2006 i praksis har vært sentral godkjenningsinstans, men at dette hittil ikke har vært formalisert gjennom forskrift i opplæringsloven. IMDi støtter forslaget om at dette nå blir gjort slik at prinsippet om en sentral godkjenningsinstans får rettslig legitimitet nedfelt i lov.

Det påpekes en rekke fordeler ved å gjøre dette under pkt. 5.1. i høringsnotatet. IMDi vil spesielt understreke viktigheten av å sikre en enhetlig og samlet vurdering basert på klare og entydige kriterier og at søkerne får en instans å forholde seg til.

Forslaget vil også innebære at søkerne får vurdert sine kvalifikasjoner som lærer generelt, ikke bare i forhold til tilsetting i en bestemt stilling. Dette vil være en fordel for den enkelte som da får større frihet til å søke ulike stillinger og vil være i tråd med overordnet mål om fri bevegelighet av personer og tjenester innenfor EØS-området og Sveits.

Direktiv 2005/36/EF

Dette direktivet skal erstatte flere tidligere direktiver og det forutsettes at Stortinget gir sin tilslutning til at dette innlemmes i EØS-avtalen. Det vises til at hensikten med direktivet er en kodifisering av praksis som har utviklet seg på områder som tidligere ikke har vært regulert i direktivene. Det inneholder saksbehandlingsregler og innfører et mer enhetlig, åpent og fleksibelt regime for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, bl.a. at det skal foretas en totalvurdering av en persons kvalifikasjoner, ikke bare vedkommendes teoretiske kunnskaper. Det åpnes opp for prøvetid og egnethets-tester.

Når det gjelder læreryrket, vil det alltid måtte stilles bestemte krav til faglige og pedagogiske kvalifikasjoner for å kunne ansettes i den norske grunnskolen. Disse kravene må defineres og fastsettes av utdanningsmyndighetene. Forutsatt disse grunnkvalifikasjonene som alle lærere må inneha uansett bakgrunn, vil IMDi påpeke behovet for å få et større mangfold blant lærere i den norske skole. Mens elevene i dagens samfunn utgjør en svært sammensatt gruppe med tanke på kulturell, språklig og religiøs bakgrunn, gjenspeiles langt fra det samme mangfoldet blant lærerne. De norske lærerutdanningene strever med å rekruttere studenter med innvandrerbakgrunn. Dersom dette i en viss grad kan oppveies gjennom å rekruttere lærere med utdanning fra andre land, vil de føringene som ligger i direktiv 2005/36/EF bidra til å åpne for en slik mulighet.

Vurdering av språkferdigheter i norsk

Kunnskapsdepartementet ber høringsinstansene spesielt uttale seg om Utdanningsdirektoratet i forbindelse med behandling av godkjenningssaker også bør vurdere språkferdigheter i norsk hos søkere som ikke er norsktalende, eller om det som i dag skal vurderes av tilsettende myndighet i hver enkelt tilsetningssak.

IMDi vil anta at kravet til norskkunnskaper vil variere etter hvilke fag personen skal undervise i og på hvilket trinn i grunnskolen. Hvilke ferdigheter som kreves i norsk vil dermed i større grad være knyttet til den spesielle stilling vedkommende skal ansettes i, enn til en generell vurdering av personens kvalifikasjoner som lærer. Dette taler for å overlate språkvurderingen til den tilsettende myndighet som har kjennskap til hva som kreves i den spesifikke stillingen. Dette bryter imidlertid med prinsippet om en sentral godkjenningssak. Et alternativ er at Utdanningsdirektoratet utvikler språktester som kan plassere søkerne på ulike nivåer og at norskferdighetene inngår i en del av den totale kompetansevurderingen. Så vil det være opp til tilsetningsmyndighetene å vurdere hvilket nivå i norsk som kreves til den aktuelle stillingen. IMDi anbefaler dette alternativet.

Det eksisterer i dag et godt utbygd opplæringstilbud i norsk for voksne innvandrere over hele landet hvor søkerne kan få den nødvendige opplæringen. Det kan eventuelt stilles krav om at søkerne må gjennomføre en norsktest innen et bestemt tidspunkt etter ankomst til landet, for eksempel 6 måneder.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Osmund Kaldheim
direktør

Saksbehandler: Inger Axelsen
Kopi: AID v(IMA)

Bjørn Holden
leder
Analyse og tilskudd